

75 jaar dilettanten in Limburg

In het jaar waar we net aan begonnen zijn zal het 75-jarig bestaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg gevierd gaan worden. Op de Stichtingsvergadering van het Genootschap op 27 november 1910 in het Oranje-hotel te Sittard heeft overigens een uitgebreide discussie plaatsgevonden over de vraag of een specifiek Limburgse vereniging opgericht zou worden of dat aansluiting bij een landelijke vereniging de voorkeur verdiende. Uiteindelijk bleek echter, blijkens een verslag dat Jac. P. van Term (toenmalig hoofdredacteur van de Limburger Koerier en een der initiatiefnemers tot de oprichting van het Genootschap) van deze vergadering maakte, 'de vergadering eenstemmig te zijn in het gevoelen, dat het eigenaardig karakter der Limburgsche bevolking het, ter verzekering van een talrijke toetreding, ook van dilettanten, raadzaam maakte, het Genootschap althans aanvankelijk een provinciaal-zelfstandig karakter te geven'. Dat dit een juist besluit is geweest moge blijken uit de grote aantallen 'dilettanten' (de eertijds gebruikelijke term voor wat wij nu amateurs zouden noemen, A.J.L.) die sindsdien toegetreden zijn. Het Genootschap bestaat dan ook nog steeds als een zelfstandige provinciale vereniging.

Wat er aan de oprichting van het Genootschap vooraf ging beschrijft Van Term in een artikel in het Natuurhistorisch Maandblad van november 1935 ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Genootschap. Hierin schrijft hij onder meer: 'De kiem van de stichting was gelegd in de kapelanie van Breust-Eijsden (waar de eerste voorzitter van het Genootschap Rector Jos. Cremers toen kapelaan was, A.J.L.), waar de gulle bewoner een toevallig bezoek had van den hoofdredacteur van den Limburger Koerier.

De kapelaan, oud-leraar in de plant- en dierkunde, was al een gewaardeerde medewerker van het Maastrichtse blad, waarin hij, in voortreffelijk populair en stijl en met keurige tekeningen versierd, een graag gelezen rubriek voor de levende natuur bij hield. Zoo pratenderwijs kwamen zij tot de vraag, of, nu er zooveel belangstelling voor zulke onderwerpen in de provincie bleek te bestaan, er geen kans zou wezen een genootschap van natuurvrienden te vormen: men zou onderling leerrijke bijeenkomsten kunnen beleggen, een natuurhistorische boekerij uit schenkingen kunnen bijeenbrengen,..... misschien zelfs een collectie van studie-materiaal met veler hulp samenstellen.

Jongere mensen zijn optimistisch. Als de steun van het (toenmaals enige) dagblad der provincie erachter stond - en dit had natuurlijk geen twijfel - zou men allicht 'n heel eind in de richting komen'.

Er werden uitnodigingen aan een aantal natuurvrienden verzonden en de boven reeds genoemde stichtingsvergadering kwam tot stand. Ongetwijfeld zult U dit jaar nog wel vaker geconfronteerd worden met het feit dat deze vergadering nu 75 jaar geleden plaatsvond. Dat er nu nog iets, en zelfs veel, te vieren is, is niet in de laatste plaats te danken aan al diegenen die in een verder of nabijer verleden als lid toetraden tot het Genootschap. Het is verheugend dat het Genootschap zich nog steeds mag verheugen op een stijgend ledental. Zoals op de navolgende pagina's te zien is melden zich in 1984 opnieuw ruim honderd 'dilettanten' aan als lid van het Genootschap.

A.J. Lever

In memoriam

Paul van der Horst (1915 - 1984)

Het is niet gemakkelijk alles op te noemen wat Paul van der Horst in zijn leven heeft gedaan. Evenmin is hij in enkele woorden te typeren. Vast staat in ieder geval dat iedereen die in en rond Venlo ooit met natuurbescherming te maken heeft gehad, de naam Paul van der Horst is tegengekomen. Of hem persoonlijk heeft ontmoet: een beminlijke man, waarachter evenwel een terriër schuilging. Als in zijn ogen ergens al te achteloos met natuurbelangen werd omgesprongen, beet hij zich in het probleem vast. Hij wist dan de juiste mensen enthousiast te maken, zodat de afbraak vaak kon worden voorkomen. Voor menig een kon het erop lijken dat hij vocht voor 'zijn' natuur, voor 'zijn' bloemen en 'zijn' dieren. Niets was echter minder

waar. Paul was er van overtuigd dat wij het recht niet hebben alles om ons heen plat te trappen. Als wij al de heerschappij hebben over al wat leeft, dan moeten wij goede rentmeesters zijn.

Paul van der Horst, geboren op 27 augustus 1915 in Leiden, kwam in de jaren vijftig met zijn gezin naar Venlo. Hij was aanvankelijk vertegenwoordiger in scheerzeep en heeft later nog als zelfstandige in die branche gewerkt. Bij de keramische industrie Frankton in Tegelen was hij een tijd vertegenwoordiger voor België en Duitsland. Daarna koos hij voor een baan bij de gemeente Venlo.

Bij zijn sollicitatie in 1967 naar de functie van gemeentesecretaris moest Paul een medische keuring onder-

Paul van der Horst bij de Stadsboerderij in Venlo. (Foto P.J. van Nieuwenhoven).